

s radošću od kretanja i osećanjem da hoda po suncu. Više nije bio u uzanim belim hodnicima Ministarstva ljubavi nego u onom ogromnom prolazu obasjanom suncem, širokom čitav kilometar, kojim je prolazio u delirijumu izazvanom drogom. Bio je u Zlatnom kraju i hodao putanjom preko starog pašnjaka koji su zečevi sav obrstili. Osećao je kratku gipku travu pod nogama i sunce na licu. Na ivici poljane blago su se njihali brestovi, a negde iza njih bio je potočić u čijim su se zelenim virovima ispod vrba igrale ribice.

Odjednom se trže, sav užasnut. Po kičmi mu izbi znoj. Bio je čuo svoj glasni krik:

"Džulija! Džulija! Džulija! Džulija, ljubavi moja! Džulija!"

Za trenutak ga salete halucinacija: vide je pred sobom. Činilo se da nije samo s njim, nego u njemu. Bilo mu je kao da mu je ušla u samo tkivo kože. Tog trenutka ju je voleo daleko više nego kad su bili zajedno i slobodni. Isto tako je znao da je ona negde živa i da joj je potrebna njegova pomoć.

On ponovo leže i pokuša da se pribere. Šta je to uradio? Koliko će godina ovaj trenutak slabosti dodati njegovom zatočeništvu?

Još jedan trenutak, i on će čuti bat čizama u hodniku. Oni neće pustiti da ovaj izliv prođe nekažnjeno. Sad znaju, ako nisu i od ranije znali, da on krši sporazum koji je zaključio s njima. Pokorio se Partiji ali je još uvek mrzi. U prošlosti je pod maskom konformiste nosio jeretički duh. Sad se povukao korak dalje: u duhu se predao, ali se nadao da će dušu očuvati netaknutu. Zna da nije u pravu, ali više voli da ne bude. Oni će to razumeti - O'Brajen će razumeti. Sve je izišlo na videlo u tom jednom jedinom glupavom kriku. Moraće da počne ispočetka. To može potrajati godinama. On pređe rukom preko lica, trudeći se da upamti novi oblik. U obrazima su bile duboke bore jagodice su pod rukom bile oštre, nos spljošten. Osim toga, otkako se poslednji put video u ogledalu, dobio je i nove vilice. Nije lako održati nedokučiv izraz na licu kad čovek ne zna kako mu lice izgleda. U svakom slučaju, sama kontrola nad crtama lica nije dovoljna. On prvi put shvati da čovek koji hoće da sačuva tajnu mora da je sakrije i od samog sebe. Mora sve vreme znati da je ona tu, ali ne sme je, dokle god ne postane potrebna, pustiti da u bilo kom obliku kome se može dati ime prodre u svest. Od sad mora da ima ne samo ispravne misli nego i ispravna osećanja, ispravne snove. A sve to vreme mora čuvati mržnju u sebi, kao grudvu materije koja je deo njega, a ipak nepovezana s njim kao cistu.

Jednog dana će odlučiti da ga streljaju. Ne može se znati kad, ali se nekoliko sekundi unapred može pogoditi. Pucaju uvek s leđa kad čovek ide hodnikom. Deset sekundi će biti dosta. Za to vreme se svet u njemu može preokrenuti. I onda, najednom, bez ijedne reči, bez zastajanja u hodu, bez promene i u jednoj jedinoj crti lica - najednom će kamuflaža spasti i: bum! opaliće topovi njegove mržnje. Mržnja će ga ispuniti kao ogroman praštav plamen. I u tom istom trenutku: bum! Opaliće metak, prekasno - ili prerano. Pre nego što mu budu pridobili mozak, oni će ga razneti. Jeretička misao će biti nekažnjena, nepokajana, van njihovog domašaja zauvek. Oni će probušiti rupu u svom sopstvenom savršenstvu. Umreti mrzeći ih - to je sloboda.

On zatvori oči. To je bilo teže nego prihvatiti intelektualnu disciplinu. U pitanju je bilo samoponiženje, samosakaćenje. Moraće da zaroni u najgnusniju gnusobu. Šta još ima strašnije, šta još ima gadnije? On pomisli na Velikog Brata. Ogromno lice (zato što se stalno viđalo na plakatima uvek se činilo da ima metar u širinu) sa gustim crnim brkovima i očima koje su pratile čoveka, iziđe mu pred oči kao samo od sebe. Koje je njegovo pravo osećanje prema Velikom Bratu?

U hodniku se ču težak bat čizama. Čelična vrata se otvoriše s treskom. U ćeliju uđe O'Brajen. Iza njega je stajao oficir voštana lica i stražari u crnoj uniformi.